

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Nicolae Craiu,

Victor Burduh,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de avocatul Serghei Rusev, în numele inculpatului Buzulan Igor, de avocatul Feodor Munteanu și inculpatul Manoli Dumitru, de inculpații Radu Victor, Moldovanu Oleg și Leu Vitalii, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 12 aprilie 2019 și deciziei Curții de Apel Cahul din 11 noiembrie 2019, în privința inculpaților

Radu Victor XXXXXX;

Manoli Dumitru XXXXXX;

Buzulan Igor XXXXXX;

Leu Vitalii XXXXXX;

Moldovanu Oleg XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.10.2017 – 12.04.2019,
instanța de apel: 20.05.2019 – 11.11.2019,
instanța de recurs: 23.01.2020 – 24.03.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 12 aprilie 2019, procesul penal în privința inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 179 alin. (1) Cod penal, a fost încetat **în temeiul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.**

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vorotneac V., a fost **admisă** parțial.

De la inculpați **s-a încasat** în beneficiul părții vătămate Vorotneac V. prejudiciul moral în mărime de a câte 4000 lei, de la fiecare.

2. Instanța de fond a constatat că la 09 ianuarie 2017, aproximativ ora 17.00, inculpații Radu V., Buzulan I., Manoli D., Leu V. și Moldovanu O., având scopul încălcării inviolabilității dreptului de proprietate, au pătruns cu un automobil de model „Volkswagen Passat B5” pe teritoriul ce aparține ÎI „Vorotneac Victor”, situată în XXXXXX, XXXXXX, XX, fondată și administrată de Vorotneac V., unde acesta își are domiciliul și, în pofida cerințelor repetate ale ultimului de a-i părăsi teritoriul, inculpații au refuzat, rămânând în continuare în curte, fără consimțământul proprietarului până la orele 17.24.

Acțiunile inculpaților au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ca **pătrunderea** în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și **refuzul de a-l părăsi** la cererea ei.

Instanța a reținut că inculpații nu și-au recunoscut vina, că inculpatul Radu V. a declarat că cu partea vătămată se cunoaște de mult timp, deoarece prestă servicii de taxi, spăla și repara mașina la întreprinderea lui. Anterior, acesta l-a invitat să discute anumite oferte. A mers la 09.01.2017 împreună cu prietenii săi Buzulan I., Manoli D., Leu V. și Moldovanu O., cu mașina, în jurul orei 17.00. Fiind deschisă poarta, au intrat pe teritoriul întreprinderii, au mers spre bar, dar era închis și au intrat la spălătoria auto să întrebe unde este partea vătămată. Între timp, acesta a ieșit afară și el l-a întrebat dacă poate să spele mașina, până când ei vor bea un ceai la bar. Partea vătămată a zis că e târziu, nu deschide barul, apoi a început, fără motiv, să vorbească urât. Presupune că din cauză că venise cu prietenii săi.

Totodată, vinovăția acestora este dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Vorotneac V. a relatat că, ieșind din service, a văzut un automobil parcat în ogradă. Pe teritoriul întreprinderii are o cafenea și a mers să vadă dacă mai lucrează, deoarece se închide la ora 17.00. Inculpații, aceștia au

început să facă gălăgie de ce a închis barul. Au început să-l amenințe, îi cereau să deschidă barul să consume bere. Le-a cerut să părăsească teritoriul, iar Radu V. și Buzulan I. insistau să deschidă barul. Le-a spus că va chema poliția și a intrat în clădire. Când a ieșit, ei mai erau afară. Manoli D. s-a apropiat de el și l-a lovit, iar el a fugit și a chemat poliția. Nu a mai ieșit afară, deoarece inculpații erau agresivi. Ulterior, a venit poliția, au luat explicații și au privit înregistrările video.

Martorul Costandachi D., vânzătoarea de la cafenea, a comunicat că în jurul orelor 16.55-17.00 mergea spre casă. Aproape de lucru, a fost claxonată de o mașină, în care l-a recunoscut pe Buzulan I. Mașina a intrat pe teritoriul întreprinderii.

Afirmațiile inculpaților că nu au avut intenția și nu au pătruns în domiciliul părții vătămate, însă au intrat pe teritoriul întreprinderii gestionate de acesta, care presta servicii de interes public pentru a beneficia de asemenea servicii – să bea o cafea, să spele mașina, nu constituie temei de achitare a acestora.

Necâtând la faptul că *inculpații au intrat liber pe teritoriul întreprinderii, constatând că barul era închis, fiind preveniți de proprietarul întreprinderii că spălătoria auto își încheie activitatea și că nu vor putea să spele mașina, după cum afirmă inculpații, ei au rămas totuși pe teritoriul întreprinderii* pe parcursul a 15-20 minute, circumstanță recunoscută de altfel și de inculpați, ignorând cerințele proprietarului de a părăsi teritoriul privat, intrând în conflict cu proprietarul, fapt ce se confirmă inclusiv prin înregistrările video.

Deci, *violarea de domiciliu a avut loc și a fost realizată prin rămânerea ilegală a inculpaților în domiciliul și reședința părții vătămate*, contrar voinței ultimului.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ca *pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi* la cererea ei.

Totodată, instanța a statuat că, deși inculpații *au săvârșit infracțiunea imputată, ei nu pot fi trași la răspundere penală*, iar procesul penal urmează a fi încetat.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani.

Ori, infracțiunea a fost comisă la 09.01.2017, iar termenul de prescripție de 2 ani a expirat la 09.01.2019, urmând a fi încetat procesul penal, conform prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală.

3. Avocatul Eduard Barbarov și inculpatul Moldovanu O. au declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

Apelanții au invocat că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii.

Astfel, în cererea din 09.02.2017, înaintată la IP Cantemir, a solicitat să fie luate măsuri împotriva persoanelor care au intrat pe teritoriul întreprinderii sale ÎI „Vorotneac Victor”, în stare de ebrietate și toți l-au numit cu cuvinte necenzurate, l-au îmbrâncit, aplicându-i câteva lovituri cu pumnii peste corp, neindicând nimic despre părăsirea teritoriului, iar în plângerea din 10.01.2017 a menționat alte circumstanțe - cu scopul de a stopa activitatea concurentului.

Totodată, instanța de fond a omis și autorizațiile, care permit activitatea de funcționare a ÎI „Vorotneac Victor” în regim non stop.

La fel, nu s-a ținut cont nici de înregistrările video, din care rezultă că partea vătămată a dat declarații contradictorii.

3.1. A declarat apel și avocatul Serghei Rusev, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Buzulan I. să fie achitat.

Apelantul a indicat că martorul Costandachi D. nu a dat declarații prin care i-ar acuza pe inculpați de săvârșirea unei infracțiuni.

Astfel, acuzarea se bazează doar pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate.

Ori, a fost stabilit cu certitudine că inculpații nu au venit la domiciliul lui Vorotneac V., nu au avut intenția violării domiciliului acestuia, dar au venit la ÎI „Vorotneac Victor” pentru a servi cafea la bar și a beneficia de serviciile de spălătorie auto care încă activa. Intrarea pe teritoriul întreprinderii a avut loc prin acces liber. Mai mult, întreprinderea prestează servicii destinate publicului, având un program de activitate de 24/24, iar accesul la servicii nu era limitat cumva. Prin urmare, inculpații aveau dreptul să beneficieze de serviciile prestate de întreprindere și nu le putea fi limitat accesul la ele din motive de ceartă sau de concurență.

Din înregistrările video rezultă că accesul pe teritoriul întreprinderii era liber, că întreprinderea lucra, spălătoria auto funcționa și în interior lucrătorii spălau o mașină, pe teritoriul întreprinderii veneau și plecau mai multe persoane. Astfel, declarațiile părții vătămate că întreprinderea nu funcționa sunt false. Totodată, acesta nu avea dreptul să le refuze inculpaților prestarea serviciilor de spălătorie din motive de concurență, acest lucru reprezentând o banală discriminare.

În toate discuțiile pe care le-a avut partea vătămată cu inculpații, acesta nu le-a cerut să părăsească teritoriul întreprinderii, discuția având alt subiect și care, în final, s-a transformat într-o ceartă banală. Apoi, inculpații singuri au plecat de pe teritoriu și nu le poate fi imputat că au rămas contrar voinței părții vătămate pe teritoriul întreprinderii.

Chiar și dacă partea vătămată le-ar fi cerut să plece inculpaților pentru că nu-i deservește, acest lucru nu poate fi calificat în baza art. 179 Cod penal. Or, în cazul dat, în toate situațiile în care proprietarii, agenții de pază sau alți angajați ai diferitor întreprinderi alungă, scot forțat din local sau refuză deservirea anumitor clienți/consumatori din diverse motive, ar urma să fie calificate ca infracțiuni de violare de domiciliu.

Deci, în acțiunile inculpatului nu există elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar în acțiunile părții vătămate prin refuzarea de a le presta inculpaților servicii de spălătorie pe cauze personale se evidențiază o discriminare a acestora pe criteriu de concurență.

3.2. Avocatul Victor Baran, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Radu V. să fie achitat.

Apelantul a invocat că starea de fapt constatată de instanța de fond nu corespunde realității și se combate prin circumstanțele cauzei.

Astfel, partea vătămată a declarat, că la 09.01.2017, pe la ora 17.00, ieșind din încăperea service-ului auto, a văzut în ogradă un automobil de model „Volkswagen”. Pe teritoriul întreprinderii are și o cafenea și s-a pornit să vadă dacă mai lucra, aceasta urmând să se închidă la ora 17.00. Barul lucrează până la orele 17.00, vara uneori și mai târziu... Până la conflict nu a avut probleme cu inculpații, numai cu Radu V., care tot are firmă de taxi... Inculpații s-au aflat pe teritoriul întreprinderii vreo 15 minute... Nu a fost amenințat de toți inculpații... La acel moment toți inculpații lucrau ca șoferi la firma lui Radu V.... Nu a mai auzit nimeni gălăgia... Tot teritoriul întreprinderii, inclusiv service-ul auto, barul, spălătoria, sunt împreună cu locuința lui, într-o ogradă. Nu a chemat poliția de la început, deoarece credea că inculpații vor pleca, dar văzând că nu pleacă, a apelat la poliție. Nu a fost la medicul-legist... întreprinderea lui se ocupă cu prestarea de servicii auto, taxi, spălătorie auto, are și bar. În casa lui, intră prin încăperea service-ului auto. Mai este o intrare prin spate, însă o folosește rar. Atunci, la moment, era stresat și nu putea suna la poliție. A sunat procurorul și l-a rugat să trimită poliția. Întreprinderea funcționează iarna până la orele 17.00, iar vara – până mai târziu. Serviciile taxi funcționau 24/24. Graficul de lucru este afișat pe ușile de la bar și de la service-ul auto. Graficul de lucru era afișat pe fiecare ușă. În momentul conflictului spălătoria auto funcționa, era o mașină care se deservea... Martori oculari ai conflictului lipsesc.

Deci, conflictul nu a fost între partea vătămată și toți inculpații, ci doar cu unul dintre aceștia. Teritoriul are menirea deservirii publice, iar inculpații au dorit să fie deserviți, partea vătămată refuzându-i din motiv de concurență.

Potrivit înregistrărilor video, întreprinderea funcționa, la spălătorie se deserveau clienții, însă inculpații au fost refuzați în mod brutal.

Totodată, domiciliul părții vătămate se află în spatele clădirii spălătoriei și service-ului auto. Adică este o poartă separată, o clădire separată, destinată locuinței.

Referitor la ora sosirii inculpaților pe teritoriul întreprinderii, partea vătămată a confirmat că aceasta nu este indicată corect în imaginile video, în care este indicat mai mult cu aproximativ o oră.

Ori, lipsesc probe ce confirmă comiterea de către inculpați a faptei indicate în rechizitoriu.

În caz contrar, oricine poate fi condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal pentru intrarea în magazin, restaurant, cafenea, service auto, butic din piață, etc.

3.3. Și inculpatul Manoli Dumitru a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că potrivit planului cadastral, terenul pentru construcții și două bunuri imobile au destinație separată.

Totodată, martorul Costandachi D. a indicat că de fiecare dată deschide și închide porțile pentru a avea acces la bar, iar la momentul sosirii inculpaților pe teritoriul întreprinderii, ea activa conform graficului stabilit.

În același timp, partea vătămată nu a recunoscut că era în stare de ebrietate și avea leziuni corporale, iar în calitate de prestator de servicii taxi, bar și altele, era obligat să acorde servicii de calitate clienților și să evite conflictele, care a avut loc din vina lui.

Mai mult, întreprinderea este separată de zona de locuit prin grad și o intrare separată, astfel că inculpații nu au comis violarea de domiciliu.

Instanța de fond nu a ținut cont de persoana părții vătămate, că declarațiile lui sunt exagerate, nefiind sincere, în mare parte el fiind vinovat de cele întâmplate.

3.4. A declarat apel și inculpatul Leu Vitalii, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că la sfârșitul zilei de lucru, în jurul orelor 17.00, colegii lui de lucru, Radu V., Buzulan I., Manoli D. și Moldovanu O. în automobilul condus de Buzulan I., se îndreptau spre ieșirea din or. Cantemir, în direcția satului său de baștină și a decis să se deplaseze cu ei. A fost de acord să intre în barul părții vătămate pentru a servi câte o cafea. Barul era închis, iar Buzulan I. a dorit să-și spele automobilul, deoarece pe teritoriul spălătoriei mai erau unități de transport care așteptau să fie deservite. Barul și spălătoria auto erau amplasate într-o singură clădire, cu intrări diferite. Automobilul a fost parcat în fața spălătoriei și el a coborât cu intenția de a căuta un transport de ocazie pentru a ajunge acasă. Buzulan I. s-a apropiat de Vorotneac V., iar el fiind la o distanță mare nu auzea despre ce discutau. De ei s-au apropiat Radu V. și Manoli D., apoi toți trei au urcat în automobil și s-au apropiat de el și Moldovanu O. și împreună au ieșit de pe teritoriul spălătoriei.

Nu cunoștea faptul că domiciliul părții vătămate se află în același spațiu cu spălătoria auto și barul și nu a auzit ca acesta să ceară cuiva dintre ei să părăsească teritoriul respectiv. Mai mult, când au intrat pe teritoriu, poarta de la intrare nu era blocată, iar spălătoria auto funcționa.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 11 noiembrie 2019, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că la examinarea cauzei, instanța de fond a respectat toate prevederile procesuale și corect a încetat procesul penal în privința inculpaților în temeiul expirării termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Astfel, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, aceasta fiind în corespundere cu probele administrate, care au fost apreciate corect, iar acțiunile inculpaților just au fost încadrate pe art. 179 alin. (1) Cod penal, ca pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei.

Ori, din declarațiile inculpaților *se atestă că* la 09.01.2017, aproximativ la ora 16.45, împreună s-au deplasat cu automobilul de model „Volkswagen Pasat”, la volanul căreia se afla Buzulan I. la întreprinderea lui Vorotneac V. și au ajuns acolo în jurul orei 17.00. *Porțile erau deschise și au intrat pe teritoriul întreprinderii cu mașina.* S-au îndreptat cu toții spre bar, să servească ceai, însă barul era închis. Au intrat la spălătoria auto să întrebe angajații unde se află Vorotneac V. Acesta a ieșit din service și le-a spus că barul este închis și spălătoria nu mai lucrează.

Inculpatul Radu V. a confirmat că de Vorotneac V. s-a apropiat Manoli D., care, la fel, era puțin servit și căruia, la fel, nu i-a plăcut că Vorotneac V. îl numea cu cuvinte necenzurate. Între ei a început o ceartă, s-au încăierat puțin.

Inculpatul Manoli D. a indicat că a ridicat mâinile, spunându-i lui Vorotneac V. să meargă mai bine să consume câte o cafea, acesta s-a speriat, crezând că vrea să-l lovească și s-a ferit. Au plecat îndată ce le-a cerut partea vătămată.

Însă, depozițiile inculpaților nu sunt în măsură să desființeze învinuirea înaintată, deoarece **a fost confirmat faptul pătrunderii pe teritoriul întreprinderii** cât și **rămânerea ilegală** a inculpaților timp de 15-20 minute, ignorând cerințele proprietarului de a părăsi teritoriul privat.

Astfel, instanța de fond cert a stabilit că prin **rămânerea ilegală** a inculpaților pe teritoriul proprietății private, unde se afla și domiciliul părții vătămate, contrar voinței acestuia, a avut loc violarea de domiciliu.

Potrivit declarațiilor părții vătămate, le-a spus inculpaților să părăsească teritoriul deoarece barul este închis. Acest fapt este confirmat și prin declarațiile inculpatului Buzulan I. care a declara că, ajungând pe teritoriul întreprinderii, au coborât din mașină și s-au îndreptat spre bar. Barul era închis. S-au apropiat de spălătorie... Apoi a ieșit din service Vorotneac V. și i-a întrebat ce doresc, i-au spus că vor să spele mașina și să servească câte o cafea la bar. Vorotneac V. le-a spus că barul este închis și spălătoria nu mai lucrează. El i-a reproșat, spunându-i că spălătoria lucrează și că este o mașină la spălat, la ce Vorotneac V. le-a spus că este ultima mașină care va fi deservită.

Inculpatul Buzulan I. a mai indicat că Vorotneac V. nu avea dreptul să le refuze inculpaților prestarea serviciilor de spălătorie din motive de concurență, că acest lucru reprezintă o discriminare.

Însă, pe parcursul examinării procesului nu s-a constatat faptul că Vorotneac V. le-a refuzat inculpaților să spele automobilul din motive de concurență, or, ultimul le-a spus că spălătoria se închide, nu că nu dorește să le spele automobilul din motive de concurență, aceasta fiind doar o presupunere a inculpatului. Iar **cerința de a părăsi teritoriul privat a survenit ca consecință a comportamentul agresiv manifestat de inculpați.**

Ori, infracțiunea de violare a domiciliului include câteva acțiuni/inacțiuni în raport cu domiciliul și anume: pătrunderea ilegală fără consimțământul victimei; **rămânerea ilegală** fără consimțământul victimei; refuzul de a-l părăsi la cererea victimei; perchezițiile sau cercetările ilegale.

Astfel, inculpaților li se incriminează pătrunderea și **rămânerea ilegală** în domiciliul părții vătămate fără consimțământul acesteia, ceea ce nu prevede ca element obligatoriu al infracțiunii rugăminteia proprietarului de a părăsi domiciliul, fiind suficientă lipsa permisiunii de a pătrunde și a rămâne în domiciliu contrar voinței acestuia. Ori, după ce partea vătămată le-a spus inculpaților că barul este închis, că spălătoria auto își încheie activitatea, că nu vor putea să spele automobilul și le-a cerut să părăsească teritoriul privat ca consecință a comportamentului neadecvat agresiv, inculpații urmau imediat să părăsească întreprinderea, însă ei totuși au rămas pe teritoriul întreprinderii ce aparține lui Vorotneac V. timp de aproximativ 15-20 minute.

Ori, pătrunderea ilegală și **rămânerea ilegală** a inculpaților pe teritoriul întreprinderii părții vătămate a fost dovedită și consumată pe deplin, iar comportamentul inculpaților nu indică la faptul că ei au venit pe teritoriul ÎI „Vorotneac Victor” să beneficieze de prestarea unor servicii publice.

Astfel, ÎI „Vorotneac Victor” nu mai presta servicii la momentul apariției inculpaților, iar partea vătămată le-a spus că, în afara orelor de lucru, aflarea lor pe teritoriul privat nu este dorită și **doar după ce inculpații au manifestat un comportament agresiv, partea vătămată le-a cerut să părăsească teritoriul proprietății private.**

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii se pot exprima prin curiozitate, interesul material, răzbunare, etc.

Deci, inculpații cunoșteau că proprietarul întreprinderii este Vorotneac V. și pe acest teritoriu - proprietate privată se află și domiciliul lui, astfel, a avut loc violarea de domiciliu prin faptul că inculpații au pătruns pe teritoriu, cu toate că proprietarul le-a explicat că barul și spălătoria sunt închise și, în continuare, **au manifestat acțiuni de violență fizică**, iar la solicitarea lui Vorotneac V. de a părăsi ograda, nu au plecat imediat, ci aproximativ peste 15-20 minute.

Sunt irelevante alegațiile apărării că instanța de fond nu a luat în considerație și autorizațiile care permit activitatea de funcționare a întreprinderii în regim non stop, deoarece conform graficului afișat, activa între orele 08.00-17.00

Totodată, **instanța de fond legal a încetat procesul penal** în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ori, conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

5. Avocatul Serghei Rusev a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care Buzulan I. să fie achitat.

Recurentul a invocat că în corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de drept și de fapt care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Însă, instanța de apel a constatat greșit că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută la art. 179 alin. (1) Cod penal, deoarece probele administrate nu confirmă versiunea acuzării.

Astfel, instanța de apel nu a vizualizat înregistrarea video de pe CD-ul atașat la materialele cauzei, ori, circumstanțele cuprinse în procesul-verbal de examinare a obiectului sunt expuse în mod tendențios și nu corespund în totalitate circumstanțelor din înregistrarea video, astfel că, instanța de apel a făcut aprecieri neobiective asupra împrejurărilor cauzei.

Pe lângă aceasta, inculpații, în calitate de consumatori, sunt protejați de legislația națională împotriva oricăror acte de discriminare în legătură cu prestarea anumitor servicii destinate publicului și, respectiv, percepția lor de a insista asupra prestării serviciului de către partea vătămată nu poate fi calificată ca violare de domiciliu.

Instanța de apel, fără a aprecia toate circumstanțele cauzei și probele administrate, a lăsat fără răspuns mai multe argumente ale apărării și nu a motivat

soluția adoptată, constatând în mod eronat prezența elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

5.1. Avocatul Feodor Munteanu și inculpatul Manoli D., la fel, au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri prin care ultimul să fie achitat.

Recurenții au indicat că domiciliul părții vătămate se află în spatele clădirii spălătoriei și a service-ului auto, fiind teritorii separate cu coduri cadastrale distincte și cu destinație diferită.

Ori, partea vătămată acordă servicii taxi, bar și altele, astfel că era obligat să acorde servicii clienților și să evite conflictele cu ei. Totodată, în regiune sunt doar două companii care prestează servicii taxi, astfel că ei activează în condiții de concurență. Mai mult, acesta nu a recunoscut că era în stare de ebrietate.

Pe lângă aceasta, instanța de judecată a interpretat greșit prevederile art. 179 Cod penal – pătrunderea în domiciliul persoanei fără consimțământul acesteia, deoarece, în acel moment porțile întreprinderii erau deschise și orice persoană putea pătrunde și părăsi teritoriul, solicitând careva servicii.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 CPP.

5.2. A declarat recurs ordinar și inculpatul Radu V., în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a invocat că conflictul nu a avut loc între partea vătămată și toți inculpații, ci doar cu unul dintre ei.

Totodată, instanțele de fond și de apel au ignorat faptul că teritoriul întreprinderii are menirea deservirii publice și ei intenționau să spele mașina, iar partea vătămată i-a refuzat din motive de concurență. Din înregistrările video rezultă că întreprinderea funcționa, la spălătorie se deserveau clienți, iar ei au fost refuzați, în mod brutal, de partea vătămată, necătând la autorizațiile care permit activitatea întreprinderii în regim non stop, graficul cu orele de muncă între 08.00-17.00 fiind afișat după incident. Și ora indicată în imagine video nu corespunde realității, partea vătămată confirmând că nu este corectă, fiind cu aproximativ o oră mai mult.

Domiciliul părții vătămate se află în spatele clădirii spălătoriei și a service-ului auto, cu poartă separată, fiind o clădire izolată, destinată locuirii.

Deci, lipsesc probe care ar confirma săvârșirea faptei incriminate prin rechizitoriu.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5.3. Și inculpatul Moldovanu O. a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că instanțele de fond și de apel au ignorat faptul că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii, iar în cererea din 09.02.2017,

înaintată la IP Cantemir, prin care a solicitat să fie luate măsuri împotriva persoanelor care au intrat pe teritoriul întreprinderii sale ÎI „Vorotneac Victor”, în stare de ebrietate și toți l-au numit cu cuvinte necenzurate, l-au îmbrâncit, aplicându-i câteva lovituri cu pumnii peste corp, nu este indicat nimic despre părăsirea teritoriului, iar în plângerea din 10.01.2017 sunt indicate alte circumstanțe, cu scopul de a stopa activitatea concurentului.

Nu au fost luate în considerație nici autorizațiile care permit activitatea de funcționare a ÎI „Vorotneac Victor” în regim non stop, graficul cu orele de muncă între 08.00-17.00 fiind afișat după incident, precum și înregistrările video din care rezultă că inculpații nu au încălcat legislația în vigoare.

Mai mult, potrivit imaginilor video prezentate, partea vătămată a confirmat declarațiile depuse de inculpați că nu au acționat contrar legislației, ori, acesta a dat declarații contradictorii.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5.4. Inculpatul Leu Vitalii, la fel, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a invocat că la sfârșitul zilei de lucru, în jurul orelor 17.00, colegii lui de lucru, Radu V., Buzulan I., Manoli D. și Moldovanu O. în automobilul condus de Buzulan I., se îndreptau spre ieșirea din or. Cantemir, în direcția satului său de baștină și a decis să se deplaseze cu ei. A fost de acord să intre în barul părții vătămate pentru a servi câte o cafea. Barul era închis, iar Buzulan I. a dorit să-și spele automobilul, deoarece pe teritoriul spălătoriei mai erau unități de transport care așteptau să fie deservite. Barul și spălătoria auto sunt amplasate într-o singură clădire, cu intrări diferite. Automobilul a fost parcat în fața spălătoriei și el a coborât cu intenția de a căuta un transport de ocazie pentru a ajunge acasă. Buzulan I. s-a apropiat de Vorotneac V., iar el fiind la o distanță mare nu auzea despre ce discutau. De ei s-au apropiat Radu V. și Manoli D., apoi toți trei au urcat în automobil și s-au apropiat de el și Moldovanu O. și împreună au ieșit de pe teritoriul spălătoriei.

Nu cunoștea faptul că domiciliul părții vătămate se află în același spațiu cu spălătoria auto și barul și nu a auzit ca acesta să ceară cuiva dintre ei să părăsească teritoriul respectiv. Mai mult, când au intrat pe teritoriu, poarta de la intrare nu era blocată, iar spălătoria auto funcționa.

Fiind în automobil cu ceilalți inculpați nu a auzit discuții referitor la intimidarea părții vătămate sau alte cuvinte urâte în adresa acestuia, pe care nici nu-l cunoaște și nu avea temeuri de a-i cauza neplăceri.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 420-435 CPP.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde

motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 60 alin. (1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua *săvârșirii infracțiunii* a expirat termenul de prescripție. În corespundere cu art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul în care a intervenit termenul de prescripție, încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit. Potrivit art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i *va fi dovedită și constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă*. Potrivit art. 389 alin. (1), (4) pct. 3), (6) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. ***Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție***. La adoptarea sentinței ***de condamnare cu liberarea de pedeapsă***, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată. Conform art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă... Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate ***constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală***, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, ***dar îl liberează de pedeapsă*** pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței. Conform art. 396 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Însă, instanța de fond a omis prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanelor inculpate, enunțată supra, nefiind clar ce fel de sentință a fost pronunțată - de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare sau nereabilitare, sau de condamnare, în descriptivul și dispozitivul hotărârii adoptate fiind prezente elementele ambilor categorii de hotărâri judiciare, care prin esența lor se exclud reciproc și generează consecințe juridice diferite, statuând, neclar și divergent, inclusiv că: „...*deși inculpații au săvârșit infracțiunea imputată, ei nu pot fi trași la răspundere penală...*”.

În același timp, nerespectarea procedurii de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a inculpaților, a afectat și soluția de **admitere a acțiunii civile**. Ori, o asemenea soluție este proprie doar unei sentințe de condamnare, nu și celei de încetare a procesului penal, în virtutea prevederilor art. 225 alin. (2), 387 alin. (1) Cod de procedură penală;

b) a depășit limitele învinuirii formulate, constatând că: „...*violarea de domiciliu a avut loc și a fost realizată prin rămânerea ilegală a inculpaților în domiciliul și reședința părții vătămate...*”, ori asemenea element calificativ nu le-a fost incriminat inculpaților prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a judecat cauza și în raport cu elementele infracțiunii imputate prin rechizitoriu, nu au indicat motivele respingerii versiunilor și probelor apărării.

Mai mult, constatările neclare și divergente că: „*inculpații au intrat liber pe teritoriul întreprinderii, constatând că barul era închis, fiind preveniți de proprietarul întreprinderii că spălătoria auto își încheie activitatea și că nu vor putea să spele mașina, după cum afirmă inculpații, ei au rămas totuși pe teritoriul întreprinderii pe parcursul a 15-20 minute...*”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii pronunțate.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 419 Cod de

procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenumului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință neîntemeiată legal;

b) a depășit limitele învinuirii formulate, constatând că: „*prin rămânerea ilegală a inculpaților pe teritoriul proprietății private, unde se afla și domiciliul părții vătămate, contrar voinței acestuia, a avut loc violarea de domiciliu..., în continuare au manifestat acțiuni de violență fizic ...*” - calificative și circumstanțe neincriminate inculpaților prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, nu au indicat motivele respingerii versiunilor și probelor apărării.

Mai mult, constatările neclare și divergente că: „...împreună s-au deplasat cu automobilul de model „Volkswagen Pasat”, la volanul căreia se afla Buzulan I. la întreprinderea lui Vorotneac V. și au ajuns acolo în jurul orei 17.00. **Porțile erau deschise și au intrat pe teritoriul întreprinderii cu mașina.** S-au îndreptat cu toții spre bar, să servească ceai, însă barul era închis. Au intrat la spălătoria auto să întrebe angajații unde se află Vorotneac V. Acesta a ieșit din service și le-a spus că barul este închis și spălătoria nu mai lucrează..., **a fost confirmat faptul pătrunderii pe teritoriul întreprinderii cât și rămânerea ilegală a inculpaților timp de 15-20 minute..., iar cerința de a părăsi teritoriul privat a survenit ca consecință a comportamentul agresiv manifestat de inculpați...,** astfel, ÎI „Vorotneac Victor” nu mai presta servicii la momentul apariției inculpaților, iar partea vătămată le-a spus că, în afara orelor de lucru, aflarea lor pe teritoriul privat nu este dorită și **doar după ce inculpații au manifestat un comportament agresiv, partea vătămată le-a cerut să părăsească teritoriul proprietății private...**”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3.-3.4., 5.-5.4 din prezenta decizie.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat în modul prevăzut de lege asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii pronunțate, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de avocatul Serghei Rusev, în numele inculpatului Buzulan Igor, de avocatul Feodor Munteanu și inculpatul Manoli Dumitru, de inculpații Radu Victor, Moldovanu Oleg și Leu Vitalii, casează total decizia Curții de Apel Cahul din 11 noiembrie 2019, în privința inculpaților Radu Victor XXXX, Manoli Dumitru XXXXX, Buzulan Igor XXXX, Leu Vitalii XXXX și Moldovanu Oleg XXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 08 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Nicolae Craiu

Victor Burduh